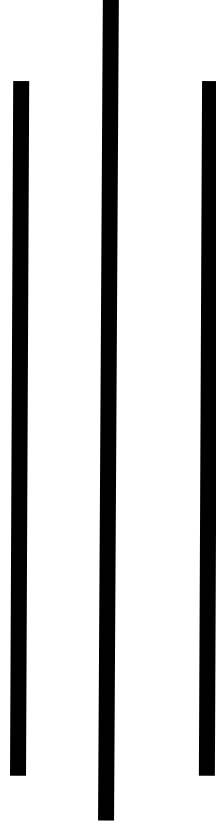

आर्थिक बर्ष २०७८/७९

को

नीति तथा कार्यक्रम

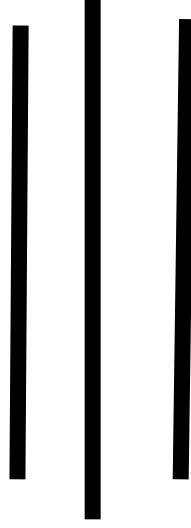
बौदीकाली गाउँपालिका

डेढगाउँ, नवलपरासी(बर्दघाट सुस्ता पूर्व)

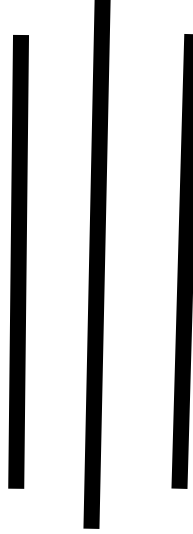
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

२०७८

बौदीकाली गाउँपालिकाको छैठौँ गाउँ सभामा
गाउँपालिका अध्यक्ष श्री दुर्गा बहादुर रानाले प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक बर्ष २०७८/७९ को नीति तथा कार्यक्रम

बौदीकाली गाउँपालिका
डेढगाउँ, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)
२०७८
www.baudikalimun.gov.np
www.facebook.com/hellobaudikal

आदरणीय गाउँसभा अध्यक्ष ज्यु,

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्य ज्युहरु,

१. विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस रोग (कोभिड १९) को दोश्रो लहर तथा हालै श्रृजित प्राकृतिक प्रकोपको संकटको यस घडिमा गरिमामय सभा समक्ष म आगामी आर्थिक बर्षको नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्नको लागि यहाँ उपस्थित भएको छ । कोभिड १९ को रोकथाम तथा प्रतिकार्यमा खटिनुहुने सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, शिक्षक, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी र सम्पूर्ण बौदीकालीवासीहरु प्रति उच्च सम्मान समर्पण गर्दछु ।
२. बौदीकाली गाउँपालिकाको प्रथम निर्वाचित गाउँपालिका अध्यक्षको हैसियतले यस सम्मानित गाउँसभा समक्ष आगामी आर्थिक बर्ष २०७८/७९ को लागि बौदीकाली गाउँपालिकाको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाँउदा अत्यन्तै गौरव महसुस गरेको छु ।
३. राष्ट्रियता, लोकतन्त्र, गणतन्त्र, र जनजीविका प्राप्तिको आन्दोलनका विभिन्न कालखण्डमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । साथै शहीद, वेपत्ता तथा घाईते परिवारप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु
४. बौदीकाली गाउँपालिकालाई सहयोग, सल्लाह र सुझाव दिनुहुने राजनीतिक दल, जनप्रतिनिधि, समाजसेवी, शिक्षाप्रेमी, बुद्धिजीवि, कर्मचारी, शिक्षक तथा सम्पूर्ण बौदीकालीवासी प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

अव म आगामी आर्थिक बर्ष २०७८/७९ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु- बस्तुतः कोरोनाको कारणले अधुरा रहन गएको चालु आर्थिक बर्षकै नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई पुर्ण गर्ने गरी आगामी आर्थिक बर्षको नीति तथा कार्यक्रम तयार गरेको छु ।

५. दीर्घकालीन सोच: बौदीकाली गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोंच “खानेपानी, कृषी, पर्यटन र पूर्वाधार: बौदीकाली विकासको दीगो आधार” रहेको छ ।
६. लक्ष्य: बौदीकाली गाउँपालिकाको लक्ष्य “कृषी तथा पशुपालन क्षेत्रमा व्यवसायिकरण, समानुपातिक, समावेशी र समन्यायीक विकास, गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितता, स्वास्थ्यको सुविधाको पर्याप्तता र दीगो पूर्वाधार विकास गर्ने” रहेको छ ।
७. उद्देश्य: यस नीति तथा कार्यक्रममा प्रमुख उद्देश्यहरू यस प्रकार छन्-
 - कोभिड १९ तथा प्राकृतिक प्रकोप लगायतका विभिन्न महामारीहरूको छिटो, छरितो र यथोचित ब्यबस्थापन गरी गाउँपालिकावासीहरूलाई सुरक्षित बनाउने ।
 - कृषकको व्यवसायिक क्षेत्र र वित्तीय संस्थामा पहुंच अभिवृद्धी गर्दै यान्त्रिकरण सहितको व्यवसायिक कृषी प्रणाली स्थापित गर्ने ।
 - स्थानीय सम्भावनाका आधारमा स्वरोजगार तथा आय आर्जनका अवसरहरूको सिर्जना गरि समुदायको जिवनस्तरमा सुधार गर्ने, उद्यमशिलताको विकास गर्ने ।

- खासगरी महिला, दलित, जनजाती, विपन्न र सिमान्तकृत वर्गमा आधारभूत शिक्षा, स्वास्थ्य, र सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूति गर्दै साथै स्थानीय स्तरमा दक्ष जनशक्ति विकास गर्ने ।
- विकास प्रयासमा स्थानीयहरूको सहभागिता र अपनत्व अभिवृद्धि गर्दै पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र सुशासन प्रत्याभूति गराउने ।
- गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवालाई प्रविधिमैत्री बनाई सेवाग्राहीलाई सहज, शीघ्र र गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने ।
- गाउँपालिकाको आन्तरीक आम्दानी र आम्दानीका क्षेत्रहरू विस्तार गर्ने ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरू,

अब म आगामी आर्थिक बर्षको लागि प्रमुख नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

द. समग्र नीति तथा कार्यक्रमहरू:

- आगामी आर्थिक बर्षलाई सोंच परिवर्तनको बर्षको रूपमा लिईनेछ ।
- प्राकृतिक प्रकोप, कोभिड १९ लगायतका महामारी जस्ता विषम परिस्थितिबाट गाउँपालिकावासीहरूको रक्षा गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ, कोभिड अस्पताल र सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूको क्षमता विकास गरिनेछ ।

- व्यवसायिक तथा बैज्ञानिक कृषि, तरकारी खेती, फलफूल खेती तथा पशुपालन मार्फत रोजगारी श्रृजना गरी जनताको जीवनस्तर सुधार गर्ने नीति लिईनेछ ।
- बौदीकाली गाउँपालिकाको प्रथम पञ्चबर्षिय आवधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाबासीहरूलाई सुशासनको अनुभूति दिन भ्रष्टाचारमुक्त निर्वाचित पदाधिकारी र कर्मचारी प्रशासन एवं जनताप्रति जिम्मेवार संगठन संरचना क्रियाशिल बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको पर्यटन प्रबर्द्धन, धार्मिक, साँस्कृतिक र प्राकृतिक सम्पदाको विकास तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य, सरसफाई र वातावरण संरक्षणमा विशेष जोड दिईनेछ ।
- गाउँपालिकाको औद्योगिक ग्रामको निर्माणलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- १५ शैयाको अस्पताल र गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माणको थालनी गरिनेछ, सबै वडा कार्यालयहरूको निर्माण सम्पन्न गरिनेछ ।
- सार्वजनिक निजी साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत निजी क्षेत्र, दातृ निकाय, गैससको सहभागिताको लागि प्रोत्साहन गरी उनीहरूको समेत लागत सहभागिता सुनिश्चित गरी कार्यक्रम सँचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- सबै मौसममा चल्ने गरी सडकहरू मर्मत, निर्माण र स्तरोन्नती गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

आदरणीय सभासदस्य ज्युहरु,

अव म क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक विकास सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रमहरु

कृषी तथा पशु विकास:

९. गाउँपालिकामा रहेको खेतीयोग्य जमिनको पूर्ण सदुपयोग सुनिश्चित गर्न एकिन तथ्यांक अद्यावधिक गरी बैज्ञानिक बर्गिकरण गरिनेछ ।
१०. स्थानीय जलवायु अनुकूल बालीनाली छनौट गरी तिनिहरुको उत्पादनमा बृद्धि गरिनेछ ।
११. कृषी व्यवसाय प्रबर्द्धन कोष स्थापना गरी कृषी क्षेत्रको आधुनिकिकरण, यान्त्रिकरण र व्यवसायिकिकरण गर्न अनुदान र प्रोत्साहनको ब्यबस्था गरिनेछ । यसै कोषवाट कृषीमा हुन सक्ने प्रकोप व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१२. कृषीमा उद्यमशिलता: आजको आवश्यकता भन्ने मुल मर्म साकार बनाउन कृषी पकेट क्षेत्रहरु, जोन तथा सुपरजोन घोषणा गरी कार्यान्वयन गर्न कृषी ज्ञान केन्द्र, प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
१३. स्थानीय प्रजातीका मौलिक बालीहरु पहिचान गरी तिनिहरुको संरक्षण र उत्पादनको लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१४. कोभिड १९ को कारण रोजगारी गुमेका, व्यवसाय बन्द भएका तथा विदेशवाट फर्किएका युवाहरुको मागको आधारमा कृषी कर्म गर्न प्रोत्साहन अनुदान दिने नीति लिईनेछ ।
१५. निजी तथा सरकारी कृषीयोग्य भूमिलाई बाँझो नराख्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१६. आगामी आर्थिक बर्ष भित्रमा सबै वडाहरुमा वडा स्तरीय कृषी तथा पशुपालन समिति तथा गाउँपालिका स्तरीय एउटा कृषी तथा पशुपालक समिति गठन, परिचालन र व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१७. अर्गानिक तरकारी खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषकको उत्पादन विक्रि नहुने अवस्थालाई अन्त्य गरी कृषी उत्पादको सुरक्षा उपलब्ध गराईनेछ । बैज्ञानिक भण्डारण तथा चिस्यान केन्द्रहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१८. युवा लक्षित नमुना पशुपालक कृषकलाई अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ । पशुजन्य उत्पादनको निर्यात प्रबर्द्धन गरिनेछ ।
१९. घुम्ती पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ । पशुरोग नियन्त्रणको लागी आवश्यक प्रबन्ध गरिनेछ । आवधिक रूपमा माटो परिक्षण, रोग परिक्षण तथा शिविर संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२०. पशु तथा कृषी विमा कार्यक्रम संचालन गर्नको लागी प्राथमिकता दिईनेछ ।
२१. अदुवा/अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना गर्ने नीति लिईनेछ । व्यवस्थित दुग्ध डेरी तथा व्यवस्थित मासु पसल स्थापना गर्न जोड दिईनेछ ।

२२. कृषी र पशुपालन सम्बन्धि व्यवसायिक फर्म वा समुहलाई विशेष प्रोत्साहन र अनुदान उपलब्ध गराईनेछ ।

सहकारी:

२३. स्थानीय राजस्व परामर्श समितिको सदस्यमा सहकारी क्षेत्रको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिनेछ ।

२४. स्थानीय क्षेत्रमा गठन भएका सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास गर्नुको साथै विकास र उत्पादनमा सहकारीसंगको साझेदारी र सहकार्यमा जोड दिइनेछ ।

२५. कृषी सहकारीहरूलाई प्रोत्साहन गरी कृषी बजारीकरण र विकासमा लगानी बृद्धि गर्ने नीति लिईनेछ ।

२६. गाउँपालिका भित्र एकीकरण हुने सहकारीहरूलाई करछुटको व्यवस्था गरिनेछ ।

२७. सहकारी मार्फत कृषिजन्य उत्पादन तथा कृषी मलको खरिद विक्री प्रकृत्यालाई सरलिकरण गरिनेछ ।

२८. गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण सहकारीलाई सहकारीको सिद्धान्त, वित्तिय सेवा तथा प्रविधिको पहुँच विस्तार गर्न सहकारी शिक्षा तथा तालिम संचालन गरिनेछ ।

२९. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालन हुने सहकारी संस्थाहरूको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन सम्बन्धी कार्यलाई थप प्रभावकारी तुल्याईनेछ ।

३०. बचत तथा ऋण सम्बन्धी कारोवार गर्ने सहकारीहरूलाई वित्तिय अनुशासन कायम गर्न बाध्यकारी ब्यबस्थाको परिपालनालाई कठोरतापूर्वक कार्यान्वयन गरिनेछ ।

पर्यटन:

३१. बालीघाट क्षेत्र, अकलादेवी मन्दिर, मौला डाँडा, मौलाकाली डाँडा, चम्के गुफा, स्यालपानी लगायतका विभिन्न गुफाहरु, शिरपोखरी तथा विभिन्न मन्दिर तथा गुम्वाहरु लगायतका पर्यटकिय क्षेत्रहरुको संरक्षण र प्रबर्द्धनको लागि आधारभुत पुर्वाधारहरुमा लगानी गरिनेछ । तिनिहरुको अघावधिक विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरिनेछ । सेतोपानी, वतासे गुफा, लालीगुराँश संरक्षण क्षेत्रको प्रचारप्रसार गरिनेछ ।

३२. पर्यटकिय स्थलहरुसम्म पुग्ने न्युनतम सुविधायुक्त सडकहरु निर्माण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ । मुख्य मुख्य पर्यटकिय क्षेत्रहरुमा नक्सा सहितको जानकारीमुलक सुचनापाटी राखिनेछ ।

३३. दरै होमस्टे र लहापे होमस्टेको क्षमता विकास गरिनेछ । नयाँ घरवास क्षेत्रहरुको पहिचान र स्थापना गरिनेछ । अतिथि सत्कारको सभ्यता तथा तालिम संचालन गरिनेछ ।

३४. गाँउपालिकाको आधिकारिक वेभसाईटमा पर्यटन प्रबर्द्धनको लागि छुट्टै सेक्सन स्थापना गरि प्रचार प्रसार गरिनेछ ।

३५. एक आर्थिक बर्षमा १ वटा पर्यटकिय पुर्वाधार निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत आगामी बर्ष बालीघाट क्षेत्रको पुर्वाधार विकास गरिनेछ ।

३६. गुरुड भिलेज देखी थारु भिलेज सम्मको पर्यटकिय पदमार्ग स्थापनाको लागी सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । त्यसको लागी प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरिनेछ ।

३७. बौदीकाली गाउँपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना तयार गरी नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) जिल्ला र प्रदेश सरकारको पर्यटन योजनासंग एकीकृत गरिनेछ ।

उद्योग, बाणिज्य तथा सार्वजनिक निजी साझेदारी:

३८. श्रममा आधारित तथा कृषी तथा पशुजन्य उद्योग स्थापनाको लागी निजि लगानीकर्ताहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३९. साना तथा मझौला उद्योगलाई प्रोत्साहन गर्न स्थानीय स्तरमा उपलब्ध कच्चा पदार्थहरुमा आधारित उद्योगहरु स्थापना गर्न जोड दिईनेछ ।

४०. बौदीकाली गाउँपालिका वडा नं. २ स्थित वैडामा एउटा उद्योग ग्राम स्थापना गरिनेछ र थप लगानीको लागी संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंग सहकार्य गरिनेछ ।

४१. गरिवि निवारणका लागी लघु उद्यम कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ । दलित, जनजाती तथा महिलाहरुको सीपमा आधारित उद्योगहरुको विकास गरिनेछ ।

४२. विभिन्न प्रकारका घरेलु उद्योगहरुको स्थापना गरी संचालन तथा व्यवस्थापनको लागी आवश्यक पहल गरिनेछ । परम्परागत घरेलु उद्योगहरुलाई निरन्तरता दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

४३. लामो समयदेखि हुन नसकेको बजार अनुगमनलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।
४४. निजी क्षेत्र तथा सहकारीहरू सँगको सहकार्यमा सुपथ मुल्य पसल संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
४५. राष्ट्रिय भवन संहिताको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४६. सार्वजनिक निजी साझेदारी मार्फत परियोजनाहरूको संचालन र व्यवस्थापन गर्नको लागि आवश्यक तयारी गरिनेछ ।

सामाजिक विकास सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रमहरू:

शैक्षिक विकास:

४७. सबै विद्यालयहरूमा इन्टरनेटको सुविधा उपलब्ध गराई विद्युतिय शिक्षण सिकाई प्रक्रियालाई सहजीकरण गरिनेछ ।
४८. विद्यार्थी भर्नादरलाई बढाउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । विचैमा विद्यालय छोड्ने कारण पहिचान गरी त्यसलाई शुन्यमा झार्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४९. दलित, अपाङ्ग, एकल महिला, गरिव तथा विपन्न नागरिकका छोराछोरीहरूलाई निःशुल्क पठनपाठनको ब्यबस्था मिलाउन विशेष छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
५०. सुविधायुक्त भौतिक पूर्वाधार भएका विद्यालयहरू बनाउन आवश्यक लगानी गरिनेछ । विद्यार्थीमैत्री शैक्षिक वातावरण सुनिश्चित गर्न आवश्यक प्रबन्ध गरिनेछ ।

५१. बौदीकाली गाउँपालिका क्षेत्रभित्र एक आँगिक क्याम्पस स्थापना गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
५२. प्राविधिक शिक्षा र व्यवसायिक शिक्षामा जोड दिईनेछ । त्यसका लागि प्राविधिक, बैज्ञानिक, व्यवहारिक तथा व्यवसायिक शिक्षा प्रदान गर्ने शिक्षालयहरू स्थापना गर्न सामुदायिक तथा निजी क्षेत्रसंग सहकार्य गरिनेछ ।
५३. आगामी आर्थिक बर्षमा कक्षा १ देखी ५ सम्म लागु गर्ने गरी स्थानीय पाठ्यक्रम तयार गरी लागु गरिनेछ ।
५४. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको दरबन्दी मिलान गरिनेछ । विद्यालय समायोजनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
५५. आधारभूत तहको परिक्षालाई मर्यादित बनाउन परीक्षा संचालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन कार्यविधिको तर्जुमा गरिनेछ ।
५६. शिक्षक सिकाईको गुणस्तर कायम गर्न विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन गर्ने खालका कार्यक्रमहरूमा जोड दिईनेछ ।
५७. एक वडा एक पुस्तकालय स्थापना गरिनेछ । क्रमशः क्षमता विकास गरिनेछ ।
५८. सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको बजेट व्यवस्थापन, आय-व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमन गरिनेछ ।
५९. विद्यालयहरूको नक्सांकन गरी राष्ट्रिय तथा स्थानीय मापदण्ड अनुरूपको दुरी भित्र आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

६०. सामुदायिक विद्यालयलाई गरिने पूर्वाधार सहयोगमा अपाङ्गमैत्री र लैङ्गिकमैत्री पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ । साथै सबै विद्यालयहरूमा सुविधासम्पन्न कम्प्युटर प्रयोगशाला बनाउने नीति लिईनेछ ।

गैसस परिचालन तथा समन्वय:

६१. गाउँपालिका र विभिन्न संघ-संस्थाहरूको सहकार्यमा सञ्चालन हुने सबै कार्यक्रमहरूलाई पारदर्शी र जनउत्तरदायी बनाईनेछ । गैरसरकारी संघ संस्थाहरूसंगको सहकार्यलाई प्राथमिकता दिईने छ ।

६२. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र क्रियाशील सबै गैरसरकारी संस्थाहरूको कार्यलाई व्यवस्थित गरी नतिजामूलक बनाउन र प्रभावकारी परिचालन गर्न गैसस परिचालन नीति तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई प्रबर्द्धन:

६३. आगामी आर्थिक बर्षमा १५ शैयाको सुविधासम्पन्न बौदीकाली आधारभुत अस्पताल स्थापना गरिनेछ । अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूको क्षमता विकास गरिनेछ ।

६४. नागरिकलाई स्वस्थ बनाउन स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गर्ने एवं गुणस्तरीय सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवामा समान पहुच स्थापित गर्दै सबैको स्वस्थ जीवन प्रत्याभुत गरि दिगो विकास सुनिश्चित गर्नुपर्ने कानुनी दायित्वलाई पुरा गरिनेछ ।

६५. वैकल्पिक उपचार पद्धतीको प्रबर्द्धन गरिनेछ । स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने जडिवुटिहरूको व्यवस्थापन र उपयोग गर्दै आयुर्वेद चिकित्सा प्रणालीलाई थप प्रभावकारी गराइनेछ ।

६६. गाउँपालिकाले संचालन गर्ने गरी कम्तीमा एक वटा एम्बुलेन्सको ब्यबस्थापन गरिनेछ ।
६७. प्रजनन स्वास्थ्य, मातृशिशु स्वास्थ्य र परिवार नियोजन सेवालार्ई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
६८. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सवैको सहज पहुँच हुने गरी प्रभावकारी सेवा उपलब्ध गराइनेछ । त्यसको लागी जनचेतना फैलाउने खालका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
६९. स्वास्थ्य सेवाका आयामहरु प्रतिकारात्मक सेवा, प्रबर्द्धनात्मक सेवा, उपचारात्मक सेवा, पुनर्स्थापनात्मक सेवाहरु समेटेर स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरुको तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
७०. नसर्ने रोगको प्रकोपको न्युनिकरण लागी स्वास्थ्य प्रबर्द्धनात्मक सेवामा विशेष जोड दिइनेछ साथै यसको लागी निदानात्मक सेवा र उपचारात्मक सेवालार्ई विस्तार गरिनेछ ।
७१. नियमित खोपको प्रबन्ध गरिनेछ । खोप कार्यक्रमलार्ई थप व्यवस्थित बनाउनको लागी खोपको सुक्ष्म योजना तर्जुमा गर्ने, खोप केन्द्रहरुलार्ई व्यवस्थित तथा थप निर्माण गर्ने कार्यलार्ई तीव्रता दिईनेछ ।
७२. विद्यालयहरुसंगको समन्वयमा किशोरकिशोरीहरुलार्ई दौतरी शिक्षा र यौन शिक्षा सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

७३. समयानुकूल आइपर्ने रोगहरुको रोकथाम गर्न तथा सामना गर्न आवश्यक तयारी गरिने छ । कोभिड अस्पतालको क्षमता विकास गरिनेछ । सन् रोग तथा नसर्ने रोगको रोकथामको लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ । नसर्ने रोगको रोकथामको लागि पेन प्याकेजलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाईनेछ ।
७४. महामारीको पुर्व तयारी तथा व्यवस्थापनको लागि आरआरटि लाई तयारी अवस्थामा राखिने छ साथै उक्त कार्यलाई औषधि, खोप तथा स्वास्थ्य सम्बन्धि सामाग्रीहरु तयारी हालतमा राखिने छ ।
७५. क्षयरोग जस्ता रोगहरुको समयमै पहिचानको लागि ल्याव सेवाको स्थापना तथा विस्तार गरिने छ ।
७६. म.स्वा.स्व.से. हरुलाई स्वास्थ्यका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरुमा समुदाय स्तरमा जनचेतना फैलाउने कार्यमा थप उत्प्रेरित गरिने छ । त्यसको लागि कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहनको कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
७७. खाद्य सुरक्षा, पोषण तथा सरसफाई क्षेत्रको अभिवृद्धि गरिनेछ । ताजा तथा घरेलु उत्पादनको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
७८. स्वास्थ्य तथा सरसफाईका कार्यक्रमहरुलाई व्यक्तिगत स्वास्थ्य, पारिवारिक स्वास्थ्य, सामुदायिक स्वास्थ्य, प्राथमिक स्वास्थ्य, मानसिक स्वास्थ्य र प्रजनन स्वास्थ्यसंग तादम्यता मिल्ने गरी संचालन गरिनेछ ।

७९. आवश्यक स्थानमा बर्थिड सेन्टरको स्थापना तथा स्थापित बर्थिड सेन्टरहरूमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधारहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ । आर्थिक वर्ष अगावै स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालनका लागि स्वास्थ्य क्यालेण्डर प्रकाशन गरिनेछ ।
८०. राष्ट्रिय स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रसार प्रसार र विस्तार गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । विमितहरूको संख्या वृद्धि गर्ने खालका समुदायस्तरमा क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ । विमितहरूको नियमित नवीकरणको लागि प्रोत्साहित गरिने छ ।
८१. स्वास्थ्यका महत्वपूर्ण दिवसहरू म.स्वा.से दिवस, एड्स दिवस, विश्व स्वास्थ्य दिवस, क्षयरोग दिवस, धूम्रपान विरुद्धको दिवसहरूलाई अवसरको रूपमा मनाइने छ ।
८२. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा तथा बर्थिड सेन्टरहरूको औजार उपकरणको खरीद तथा व्यवस्थापनको लागि उचित बजेट व्यवस्थापन गरिने छ । आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक पर्ने निशुल्क औषधिहरूको उपलब्धतालाई सुनिश्चित गरिने छ । यसका लागि संघ, प्रदेश तथा अन्य निकायसंग समन्वय गरीनेछ ।
८३. आगामी आव भित्र सुरक्षित रूपमा फोहोर सँकलन, बर्गीकरण, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जनको लागि ल्यान्डफिल्ड साईटको पहिचान, विकास र व्यवस्थापन गरिनेछ । फोहोरमैलाको सेवा शुल्कको निर्धारण गरिनेछ ।

८४. गाउँपालिका भित्रका औषधी पसलहरूको नियमित अनुगमन गरिनेछ । कानून बमोजिम संचालन नभएको पाईएमा कानून अनुसार कारवाही प्रक्रिया तुरुन्त शुरु गरिनेछ ।

साँस्कृति:

८५. अक्षरयात्रा कार्यक्रमको दायरा विस्तार गरी प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।

८६. बौदीकाली गाउँपालिका भित्र रहेका सोरठी, घाटु, झ्याउरे, कौरा, लाखे जस्ता विभिन्न परम्परागत नाचहरू तथा लोक भजन, यानिमाया र सालैजो जस्ता लोक भाकालाई संरक्षण तथा प्रबर्द्धन गरिनेछ ।

८७. सबै धर्म, जात, भाषा र समुदायका लोक संस्कृतिहरू तथा अमूर्त साँस्कृतिक सम्पदाहरूको एकीकृत अभिलेख तयार गरी संरक्षण र विकास गरिनेछ ।

८८. स्थानीय समुदाय विशेषका संस्कृतिलाई संरक्षण, विकास र प्रबर्द्धनमा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।

८९. आफ्नै पहल तथा संघ र प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा संस्कृति संरक्षण र पर्यटन प्रबर्द्धनका लागि फरक पहिचान र विशेषतायुक्त साँस्कृतिक ग्राम र होम स्टे को स्थापना, संचालन र प्रबर्द्धनमा प्रोत्साहन तथा सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

९०. गाउँपालिकामा एक वटा मगर साँस्कृतिक संग्रहालय स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।

९१. गाउँपालिका तथा देशको साँस्कृतिक विकासमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याउने लेखक, साहित्यकार, गायक, संगितकार तथा कलाकारहरूलाई सम्मान तथा अभिनन्दन गरिनेछ ।

१२. शिक्षा, स्वास्थ्य, भाषा, संस्कृति, कला, साहित्य आदिको विकासमा योगदान पुर्याउने व्यक्तित्वहरूलाई उपचार र सम्मान गर्ने नीति लिइनेछ ।

१३. सम्पूर्ण जातजाती र प्रचलन अनुसार परम्परागतरूपमा संचालनमा आएका शवदाहस्थल र चिहानहरूको पुर्वाधार विकास गरिनेछ ।

सामाजिक समावेशीकरण:

१४. सुकुम्वासी समस्या समाधान आयोगसंगको सहकार्यमा गाउँपालिका भित्र रहेका भूमिहिनहरूको तथ्यांक अद्यावधिक गरि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१५. युवा, दलित, महिला, विपन्न, बालबालिका तथा सीमान्तकृत समुदायमा सशक्तिकरणका विशेष लक्षित वर्ग कार्यक्रमहरूलाई परिणाममुखी र ब्यबस्थित रूपमा संचालन गरिनेछ ।

१६. मानवीय मूल्य र मान्यतालाई आत्मसात गरी, सभ्यता र संस्कृतिको प्रबर्द्धन गर्दै, सरल जीवन शैली र पद्धतिको धरातलमा "बौदीकाली: मानवताको केन्द्र" स्थापना गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१७. महिला हिंसा, छुवाछुत, बालश्रम, बहुविवाह, यौन हिंसा जस्ता सामाजिक अपराधहरूको नियन्त्रणमा प्रभावकारी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

१८. महिला नेतृत्व विकास र सशक्तिकरणका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम तथा आय आर्जनका लागि सीप विकास कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१९. एकल तथा दलित महिलाहरूको हित प्रबर्द्धन गर्ने, सीप विकास र आय आर्जन गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ ।

१००. सामाजिक सचेतीकरण, सशक्तीकरण, सामाजिक परिचालन, समावेशी र मूल प्रवाहीकरणमा जोड दिइनेछ । विकास आयोजनाको सञ्चालनमा महिलालाई अनिवार्य सहभागी गराउने नीति लिइनेछ ।
१०१. पूर्वाधार निर्माण गर्दा महिला मैत्री, बाल मैत्री तथा अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
१०२. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सबै विद्यालयस्तरमा, समुदायस्तरमा, वडास्तरमा र गाउँपालिका स्तरमा बालक्लव र बालसंजाल गठन र पुनर्गठन लाई नियमित गरी क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०३. बालमैत्री स्थानीय तह निर्माणको लागि आवश्यक प्रबन्ध गरिनेछ । बाल अधिकारको सुनिश्चितता कायम गरिनेछ । बालक्लव तथा संजालहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

खेलकुद:

१०४. एक वडा- एक खेल मैदान- एक प्रतियोगिता को अवधारणा कार्यान्वयन गरिनेछ । वडाहरूमा खेलमैदानको लागि जग्गा पहिचान तथा खेलकुद पूर्वाधार विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०५. बालबालिकाहरूको शारिरिक तथा मानशिक विकासका लागि विद्यालयस्तरबाट नै खेलकुद विकास गर्न प्रत्येक विद्यालयमा अनिवार्य खेल मैदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

१०६. अन्तरपालिकास्तरीय गाउँपालिका अध्यक्ष कप भलिवल प्रतियोगिता संचालन गरिनेछ ।
१०७. बौदीकाली २, राजाको चौपारीस्थित जग्गामा आधुनिक सुविधासम्पन्न रंगशाला निर्माण गरिनेछ ।
१०८. विभिन्न प्रतियोगिताहरूमा गाउँपालिकाको प्रतिनिधित्व गर्ने आधिकारिक टोलीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१०९. विभिन्न क्लब, संघसंस्थाद्वारा विभिन्न समयमा आयोजना हुने मेला महोत्सव तथा खेलकुद प्रतियोगितालाई नियमन गरिनेछ । गाउँपालिकाको अनुमति वेगर संचालन हुने सबै प्रकारका कार्यक्रमलाई प्रतिवन्ध लगाईनेछ ।

सामाजिक सुरक्षा तथा स्थानीय शान्ति सुरक्षा:

११०. ८५ बर्ष उमेर नाघेका जेष्ठ नागरिकहरूलाई सम्मान स्वरुप बार्षिक रूपमा चाडपर्व खर्च उपलब्ध गराउने कार्यक्रम निरन्तर संचालन गरिनेछ ।
१११. आगामी आर्थिक बर्ष देखी कार्यविधि निर्माण गरी विधुर भत्ता वितरण गरिनेछ ।
११२. अग्रज स्रष्टा सम्मान र उपचार सहयोग कोषको स्थापना गरिनेछ ।
११३. गाउँपालिका प्रहरी सेवा गठन गरी स्थानीय शान्ति तथा सुव्यवस्था कायम गरिनेछ ।
११४. विद्यार्थी संग प्रहरी, युवासंग प्रहरी जस्ता कार्यक्रमहरू जिल्ला प्रहरी कार्यालयसंगको समन्वयमा संचालन गरिनेछ ।

११५. नरम, वक्क र रुचाङ्ग कार्यक्षेत्र रहने गरी प्रहरी चौकी स्थापनाको लागि सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गरिनेछ । प्रहरी चौकीको लागि जग्गा पहिचान र प्राप्ती तथा स्थापनाको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
११६. सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी तथ्याङ्कलाई अधिकतम शुद्ध बनाईनेछ । सामाजिक सुरक्षा वितरण पद्धतिलाई सरल बनाईनेछ ।
११७. गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाहरुमा असहाय अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती, सुत्केरीलाई सेवामा अग्राधिकार दिइनेछ ।
११८. बौदीकाली गाउँपालिकालाई हरेक किसिमको विभेदमुक्त समाज निर्माण गर्ने नीति लिईनेछ । यसका लागि सकारात्मक विभेदको नीति समेत अवलम्बन गरिनेछ ।

युवा, रोजगारी तथा गरिवि निवारण:

११९. एक शैक्षिक संस्था एक उद्यम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । नमुना युवा संसद अभ्यासका लागि समन्वय र सहजीकरण गरिनेछ ।
१२०. युवा विकासको लागि नीति सम्बाद कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । युवा प्रतिभा पहिचान र प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । साथै युवा परिचालन मार्फत युवा उद्यम कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
१२१. युवाहरुलाई स्वरोजगारी तर्फ उन्मुख गराउन व्यवसाय शुरुवात अनुदान दिने ब्यबस्था गरिनेछ । ज्ञान, सीप हस्तान्तरण प्रक्रियालाई सहजीकरण गरिनेछ ।

१२२. अनौपचारिक क्षेत्रका श्रमिक कामदारहरूको पञ्जीकरण गरिनेछ । तथ्यांक व्यवस्थित गरी निजहरूको हित प्रबर्द्धन हुने कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
१२३. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरि नतिजामुखी बनाइनेछ ।
१२४. औद्योगिक, आर्थिक, सामाजिक विकासका लागि दक्ष जनशक्ति तयार गर्न विभिन्न सीपमूलक तालिम संचालनमा व्यावसायिक तालिम केन्द्रहरूसंगको सहकार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१२५. गाउँपालिका भित्रका युवावर्गलाई सीपमूलक तालिम दिई स्वरोजगारीताको सृजना गरिनेछ । स्थानीय श्रोत साधनको अधिकतम प्रयोग गरी स्थानीय गाउँपालिकावासीहरूले रोजगारी पाउने खालका योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१२६. परम्परागत पेशा, सीप र प्रविधिमा आधारित व्यवसायलाई समावेशीकरण र आधुनिकीकरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

पुर्वाधार तथा भौतिक विकास सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रमहरू:

सुचना तथा संचार:

१२७. नेपाल टेलिकमसंगको समन्वयमा अप्टिकल फाईबर विस्तार तथा ल्याण्डलाईन टेलिफोन विस्तारलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१२८. ईन्टरनेट प्रदायक संस्थाहरूको सेवामा गुणस्तरीयता कायम गर्न अन्तरक्रिया, समन्वय तथा प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१२९. १०० वाट सम्मका एफएम रेडियो संचालन, अनुमति, नविकरण, नियमन र खारेजी सम्बन्धी कार्य गर्नको लागि कानूनको तर्जुमा गरिनेछ । प्रदेश कानूनको अधिनमा रही एफएम संचालन सम्बन्धि अन्य कार्यहरू गरिनेछ ।
१३०. बौदीकाली क्षेत्रको पहिचान सञ्चार/पत्रकारिताको माध्यमबाट समेत गराउन यसको गरिमालाई अझ बढी उचो बनाउन, आर्थिक सामाजिक र पूर्वाधार समेतका समग्र विकास अभियानलाई अझ बढी योगदान दिन प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले सञ्चारकर्मी/सञ्चार माध्यमको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै गाउँपालिकाको समृद्धि तर्फको यात्रामा सहयोग गर्ने पत्रकार/संचारकर्मी/सञ्चार माध्यमलाई थप प्रोत्साहित गर्नको लागि बौदीकाली पत्रकारिता पुरस्कार लाई निरन्तरता दिईनेछ ।

स्थानीयस्तरका आयोजना संचालन:

१३१. आगामी आर्थिक वर्षमा संचालन हुने प्राविधिक रूपले सम्भावित सबै आयोजनाहरूमा कम्तीमा ६० प्रतिशत structure को काम अनिवार्य गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य लागु गरिनेछ । अन्यथा बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन नै नगर्ने नीति लिईनेछ ।
१३२. पचास लाख भन्दा बढीको लागत अनुमान भएका योजनाहरू खुल्ला बोलपत्र आव्हान मार्फत गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

१३३. विषयक्षेत्रगत योजना तथा परियोजना तर्जुमा, प्राथमिकिकरण, संचालन र व्यवस्थापनमा सक्रिय जनसहभागिता जुटाईने छ । सबै भाषा, बर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग र भूगोलको अर्थपूर्ण सहभागीता सुनिश्चित गरिनेछ ।
१३४. प्रत्येक योजनाको प्रभाव मुल्याङ्कन गरि लगानीको अनुपातमा उपलब्धी मुल्यांकन गर्ने नीति अपनाईनेछ ।
१३५. सम्भाव्य प्राकृतिक श्रोत तथा साधनको पहिचान तथा अभिलेख व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१३६. सरकारी भवन, विद्यालय भवन, सभागृहको निर्माणमा जोड दिईनेछ ।
१३७. संघीय र प्रदेशस्तरीय आयोजना तथा परियोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि समन्वय, सहजीकरण र सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ ।
१३८. सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
१३९. पर्यटन क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रबर्द्धन गर्ने खालका योजनाहरू संचालनलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
१४०. भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरूको गुणस्तर कायम गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन उपभोक्ता समिति र अनुगमन समितिलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१४१. उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने आयोजनाहरू निर्माण सम्पन्न भई फरफारक भएपछि दीर्घकालसम्म आयोजनाको सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भारमा स्वयं उपभोक्ताहरूलाई नै जिम्मेवार बनाउने नीति लिइनेछ

। जसको लागि गाउँपालिकाको समन्वय र सहकार्यमा “उपभोक्ताको जिम्मा” अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१४२. उत्कृष्ट कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति र वडा समितिलाई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१४३. गाउँपालिकाको पहिचान दिने, रोजगारी र स्वरोजगारिता सृजना गर्ने, स्थानीय श्रोत साधनको अतिक्रम प्रयोग गर्ने योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिई गरिवि न्यूनीकरण एवं समावेशी विकासबाट सामाजिक र भौगोलिक विभेद कम गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।

१४४. विकास व्यवस्थापनका दृष्टिले पछाडि परेका वडाहरूमा सन्तुलित विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । सोही अवधारणा अनुरूप जनसंख्या, क्षेत्रफल, विकासको वर्तमान अवस्था, आन्तरिक आयमा योगदान, विगतमा योजनाहरूको कार्यान्वयनको अवस्था, सामुदायिक अग्रसरता, गाउँपालिकाको निर्देशनको पालना जस्ता सूचकका आधारमा वडामा श्रोत साधनको बाँडफाँड गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१४५. स्थानीय योजनाहरूको छनौट र प्राथमिकिकरणलाई बैज्ञानिक बनाउन, आवश्यक नीतिगत सुझावहरू दिन बौदीकाली गाउँपालिकाका उपाध्यक्षको नेतृत्वमा बौदीकाली गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका बौद्धिक ब्यक्तित्वहरू, समाजसेवी ब्यक्तिहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनीधिहरू समेतलाई समावेश गरी चालु आर्थिक

बर्षमा परिकल्पना गरिएको “बौदीकाली योजना उच्चस्तरीय समिति” को गठन र परिचालन गरिनेछ ।

विद्युत र उर्जा:

१४६. गाउँपालिका भित्रका सबै वडाहरूमा केन्द्रिय प्रशारण लाईनको विद्युत पुर्याउने व्यवस्था गरिनेछ । त्यसका लागि आवश्यक पहल र समन्वय गरिनेछ ।
१४७. निर्माण भई संचालनमा रहेका साना जलविद्युतहरूको मर्मत सँभार र क्षमता विस्तार गरिनेछ ।
१४८. एक मेगावाट सम्मका जलविद्युत आयोजनाहरूको संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून तथा अन्य कानुनी पुर्वाधारको विकास गरिनेछ । लगानीको लागी निजी क्षेत्रलाई स्वागत गर्ने नीति लिईनेछ ।
१४९. स्थानीय विद्युत उत्पादन तथा वितरण प्रणाली र विद्युत सेवाको व्यवस्थापन, संचालन, अनुगमन तथा नियमन गरिनेछ ।
१५०. गाउँपालिकामा बैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी प्रविधिको विकास र प्रविधि हस्तान्तरणलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
१५१. बैकल्पिक उर्जा तथा नविकरणिय उर्जाको क्षेत्रका पर्याप्त लगानी गर्ने नीति लिईनेछ । सौर्य उर्जा, बायु उर्जा, गोवरग्यासको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१५२. स्थनीय स्तरमा उत्पादित विद्युतलाई राष्ट्रिय प्रशारणसँग आवद्ध गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

सिंचाई:

१५३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सिंचाईका मुख्य श्रोतहरू तथा जलाधार क्षेत्रको विस्तृत नक्साङ्कन गरीनेछ । मुख्य खोला र तिनका जलाधार क्षेत्रहरूको इन्भेन्ट्री प्रोफाइल तयार गरिनेछ ।
१५४. मुहान संरक्षण तथा जलाधार संरक्षणको लागि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
१५५. प्रत्येक वडामा ठुलो सिंचाई प्रणालीको विकास गर्नको लागि विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार गरिनेछ ।

खानेपानी:

१५६. गाउँपालिका क्षेत्रको खानेपानीलाई सुरक्षित, स्वस्थ र भरपर्दो बनाउन “एकीकृत खानेपानी व्यवस्थापन गुरुयोजना” र विस्तृत डिपिआर तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१५७. खानेपानीको मुहान, सीमसार तथा जलाधार क्षेत्रको संरक्षण गर्ने नीति लिईनेछ । गाउँपालिका स्तरीय जलश्रोत समिति गठन गरी सक्रिय र प्रभावकारी बनाईनेछ ।
१५८. बाह्रखोला बृहत खानेपानी र रुचाङ्ग बृहत खानेपानी आयोजना संचालन गरिनेछ । क्रमशः अन्य वडाहरूमा बृहत खानेपानी आयोजनाहरूको विस्तार गरिनेछ ।

१५९. प्राविधिक सम्भाव्यता र आवश्यकताको आधारमा लिफ्टिङ खानेपानी र डिप बोरिङ खानेपानी प्रविधिको प्रयोग गरिनेछ ।

सडक:

१६०. गाउँपालिका चक्रपथ निर्माणको कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । आगामी आर्थिक वर्ष देखी कालोपत्रे गर्ने कार्य शुरु गरिनेछ ।
१६१. माईतीघाट- डाँडाथर-चारघरे मोटरबाटो, भुलाड-खहरे-रिव्दी मोटरबाटो, सिउनदेखी- खैरेनीटार मोटरबाटो, बौदीखोला देखी कुवाकोट मोटरबाटो, शेरा देखी नगरडाँडा हुदै लहापे मोटरबाटो, सोतीपलक देखी चापा भन्ज्याङ जोड्ने मोटरबाटोहरुको स्तरोन्नतीको कार्य गरिनेछ । त्यसको लागी संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
१६२. नयाँ ट्रयाक खन्ने कार्यलाई न्युनीकरण गरिनेछ । नयाँ सडक निर्माण गर्ने पर्ने अवस्थामा सडकको पहुँच नपुगेको वस्तीलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
१६३. गाउँपालिका भित्र निर्माण तथा स्तरोन्नती र मर्मत गरिने सबै सडकहरुको झुकाव बढीमा १२ प्रतिशत हुने गरी निर्माण गर्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य गरिएको छ ।
१६४. सडक निर्माणको कार्य गर्दा कम्तीमा ६० प्रतिशत structure जस्तै वाल, नाली, ग्रावेल आदीको कार्य अनिवार्य गरिनेछ ।

शहरी विकास तथा अन्य पूर्वाधार निर्माण:

१६५. राष्ट्रिय भवन सँहिता तथा मापदण्ड, स्थानीय भवन निर्माण र सडकको आधारभुत मापदण्डलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१६६. न्यूनतम सुविधा सहितको वसपार्क निर्माण गर्नको लागि जग्गाको पहिचान भईसकेको छ, थप जग्गा प्राप्ति र संभाव्यता अध्ययन सहित कार्यान्वयन प्रक्रिया अघि बढाईनेछ ।
१६७. बौदीकाली गाउँपालिका क्षेत्रका सम्पूर्ण सडकहरुलाई समेटने गरी बौदीकाली यातायात गुरुयोजना लाई कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ । विवरण अद्यावधिक गरिनेछ ।
१६८. “एक घर-दश फलफुल विरुवा” कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
१६९. सम्पूर्ण सामुदायिक, कबुलियती र राष्ट्रिय बन क्षेत्रको वर्तमान अवस्था र सो को संरक्षण, विकास र व्यवस्थापन तथा सडक किनारामा बृक्षारोपण सम्बन्धमा अध्ययन सहित हरियाली सडक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१७०. एकीकृत बौदीकाली विकास गुरुयोजना निर्माणको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
१७१. घाट तथा शवदाह स्थलहरुलाई व्यवस्थित गरिनेछ । प्रत्येक वडाहरुमा सुरक्षित शवदाह स्थलहरु निर्माण गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।

१७२. सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरूलाई वडा सेवा केन्द्रका रूपमा विकास गर्न तथा वडा कार्यालयमार्फत गरिने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्नका निम्ति आवश्यक पूर्वाधार निर्माण कार्य अघि बढाइनेछ ।
१७३. बौदीकाली गाउँपालिकाको पच्चिस बर्षे दीर्घकालिन सोच सहितको पञ्चवर्षिय आवधिक विकास योजना तयारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१७४. विभिन्न विषयगत क्षेत्रको विकास अवधारणा सम्बन्धी अध्ययन सहित क्षेत्रगत विकास रणनीतिपत्र तयार गरिने छ ।
१७५. पूर्वाधार विकासका लागि जनपरिचालन र जनसहभागितामा आधारित कार्यक्रमलाई प्राथमिकताकासाथ सञ्चालन गरिनेछ ।
१७६. पूर्वाधार निर्माण गर्दा महिला मैत्री, बाल मैत्री, अपाङ्गमैत्री तथा वातावरण मैत्री हुने नीति लिइनेछ ।
१७७. GIS प्रविधिमा आधारित घर नम्बरिङ प्रणाली शुरुवात गरिनेछ ।
१७८. सडक तथा पुल मर्मत संभार कोष स्थापना गरी त्यसको परिचालन गर्न निर्देशिका बनाई लागू गरिनेछ ।
१७९. सडक तथा अन्य पूर्वाधार निर्माण उपभोक्ता समिति मार्फत गर्दा नगदै लागत सहभागिता जुटाउनु पर्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य गरिनेछ । अन्यथा उपभोक्ता समिति मार्फत योजना कार्यान्वयन गरिने छैन ।
१८०. सबै प्रकारका कार्यक्रमहरूमा आवश्यकता अनुसार श्रमदान वा लागत सहभागितालाई कम्तिमा १० प्रतिशत कायम गरिनेछ ।

१८१. पचास लाख भन्दा बढी लागत अनुमान भएका योजनाहरू DPR गरि त्यसैको आधारमा संचालन र व्यवस्थापन हुने नीति लिईनेछ ।

१८२. गाउँपालिका भित्र भवन लगायतका संरचना निर्माण गर्दा “बौदीकाली गाउँपालिकाको आवास, वस्ती विकास, शहरी पुर्वाधार तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभुत निर्माण मापदण्ड, २०७८” को निर्माण तथा कार्यान्वयन गरिनेछ । मापदण्डको अनिवार्य पालना गर्दै नक्सापास गर्ने कार्यलाई अनिवार्य गरिएको छ । उक्त मापदण्डको पालना नभएमा आधारभुत सिफारिस समेतका कार्यहरू रोक्का राखिनेछ ।

१८३. कालिगण्डकी करिडोर, प्रदेश स्तरीय सडक र रणनीतिक सडकहरूमा लगानीमा दोहोरोपन नआउने गरी स्तरोन्नतीको लागी सम्बन्धित तह र निकायहरूसँग समन्वय गरिनेछ । त्यस्ता कार्यहरूमा गाउँपालिकाको प्राथमिकताका योजनाहरू समावेश गरिनेछ ।

१८४. बौदीकाली ४, व्याघन देखी सुस्ता जोड्ने प्रस्तावित सुरुड मार्गको निर्माणको लागी सम्बन्धित तहसंग पहल र सहकार्य गरिनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रमहरू:

वातावरण/प्राकृतिक श्रोत संरक्षण र जैविक विविधता:

१८५. वैकल्पिक तथा नविकरणिय उर्जाको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१८६. वायु प्रदुषण कम गर्न ईट्टा, ऋशर तथा अन्य उद्योगहरूको संचालन मापदण्ड तोकी कार्यान्वयन गरिनेछ । त्यस्ता उद्योगहरूले सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत मुख्य सडक खण्डको दाँया वायाँ वृक्षारोपण गर्नुपर्नेछ ।
१८७. विकास निर्माणका ठुला आयोजनाहरू संचालन गर्दा, खानी उत्खनन, ढुङ्गा गिट्टी, वालुवा उत्खनन् गर्दा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गरी सोको अक्षरशः पालना गरिनेछ ।
१८८. स्थानीय स्तरमा वातावरणीय जोखिम न्युनीकरणको लागि दीर्घकालिन योजना र कार्ययोजना बनाईनेछ ।
१८९. स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्यमा प्रतिकुल असर पार्ने किसिमका उपभोग्य बस्तुहरूको विक्री वितरणलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।
१९०. वातावरण र विकासलाई संगसंगै लैजानको लागि बायो ईन्जिनियरिङ पद्धतिलाई आत्मसात गरिनेछ ।
१९१. औषधीय गुण भएका जडिबुटिहरूको संरक्षण तथा प्रबर्द्धन गरिनेछ ।
१९२. वडा तहमा सामुदायिक कम्पोष्ट प्लान्टको अवधारणालाई अगाडी बढाउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१९३. गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका विभिन्न खानीहरूको उत्खनन, अन्वेषण, उत्पादन, ढुवानी तथा विक्री वितरणलाई नियमित गर्न कार्यविधि निर्माण गरिनेछ । यसको पुर्वाधार विकासको लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग आवश्यक सहकार्य गरिनेछ ।

१९४. गाउँपालिका भित्रका नदी र नदीजन्य पदार्थको संकलन, उत्खनन तथा विक्री वितरणलाई व्यवस्थित गरिनेछ । IEE प्रतिवेदनको पुर्ण कार्यान्वयन गरिनेछ ।

वन, जलाधार संरक्षण तथा भूसंरक्षण:

१९५. वन उपभोक्ता समुहहरूको अभिमुखिकरणका लागि तालिम संचालन गरिनेछ ।

१९६. सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण वडा समिति र समुदायको सहभागितामा गरिनेछ ।

१९७. वन क्षेत्रलाई अनियन्त्रित डढेलो, अतिक्रमण, चरिचरण र चोरी निकासीबाट प्रभावकारी ढंगले संरक्षण गर्न उपभोक्ताहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।

१९८. लालीगुरांश क्षेत्र संरक्षण तथा घोरल संरक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । मृग, घोरल, चितुवा लगायत गाउँपालिकाभित्र पाईने बन्यजन्तुहरूको संरक्षण गर्ने कार्य गरिनेछ ।

१९९. अम्रिसो खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । अम्रिसो प्रशोधन केन्द्र स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ । नमुना बृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२००. सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूसंग सहकार्य गरी सामुदायिक वन मार्फत् स्थानीयहरूको आयआर्जन बढाउन वन तथा वन पैदावारमा आधारित उद्यमशिलता विकाश तथा उद्योग व्यवसाय संचालन, जडिवुटि एवं फलफुल खेती र प्रशोधन कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

२०१. सम्पूर्ण पानीका मुहानहरु, जलाधार क्षेत्र, सीमसार क्षेत्र तथा पहिरो र पहिरो संवेदनशील क्षेत्रहरुको नक्साडकन गरिनेछ ।

२०२. प्रत्येक वडामा कम्तीमा १ वटा रिचार्ज पोखरी निर्माण गरिनेछ ।

फोहोरमैला व्यवस्थापन:

२०३. जैविक र अजैविक फोहरलाई उत्पादन तहदेखि नै वर्गिकरण गरी छट्टाछुट्टै संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२०४. मुख्य मुख्य सार्वजनिक स्थलहरुमा फोहोर फ्याकन डस्टबिन वा फोहर खाल्डोको व्यवस्था गरिनेछ ।

२०५. पानीको मुहान, सडक, नाली, सार्वजनिक र खुल्ला स्थानमा फोहर फाल्नेलाई कारवाही गरिनेछ । फोहरमैला व्यवस्थापनमा जनता-गाउँपालिकाको साझेदारी अवधारणा शुरुवात गरिनेछ ।

२०६. सरसफाई र फोहर व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित बनाउन टोलटोलमा टोल विकास संस्था गठन/परिचालन गरिनेछ । अनुगमनको लागि टोल विकास संस्थाहरुका पदाधिकारी मध्येवाट एक अनुगमन समिति बनाईनेछ साथै त्यसको प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।

२०७. फोहर व्यवस्थापन तथा सरसफाई कार्यमा सार्वजनिक निजी साझेदारी, समुदायमा आधारित, सशुल्क फोहर व्यवस्थापनको नीतिलाई शुरुवात दिई वडागत रूपमा एकीकृत व्यवस्थापन गर्ने गरी व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२०८. व्यवस्थित ल्याण्डपफिल्ड साईटको लागि जग्गा पहिचान, खरिद तथा निर्माण व्यवस्थापन गरिनेछ ।

जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण तथा विपद व्यवस्थापन:

२०९. हालै भएको निरन्तर वर्षाको कारणवाट क्षती भएका सडक, पुल तथा अन्य पूर्वाधारहरूको पुननिर्माण र मर्मतसम्भारलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

२१०. स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रभावकारी बनाउदै विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना र जोखिम न्यूनिकरण तयारीको कार्य गरिनेछ । विपद न्यूनिकरणका लागि पूर्व सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्न प्राविधिक अध्ययन गरिनेछ ।

२११. समुदाय तथा विद्यालयहरूमा विपद् सामना गर्न नियमित तालिम र जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

२१२. गाउँपालिकामा स्थापना भएको “विपद् व्यवस्थापन आकस्मिक कोष” लाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२१३. विपद व्यवस्थापनको लागी खुला क्षेत्रहरूको पहिचान गरिनेछ । कम्तीमा १ वटा १०० व्यक्ति क्षमताको सार्वजनिक भवन निर्माण गरिनेछ ।

२१४. प्रकोप संवेदनशिलताको आधारमा भू-उपयोग योजना तयार गरिनेछ ।

२१५. विपद्को अवस्थामा खोज तथा उद्धारको लागि विपद् व्यवस्थापनमा काम गर्ने विभिन्न सरकारी एवं गैह्र सरकारी निकायहरूसंग समन्वय गरी स्वयंसेवक र उद्धार राहत सामाग्रीहरूको भण्डारण र पूर्व तयारीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

सँस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रमहरू:

गाउँपालिका प्रहरी:

२१६. गाउँपालिकाको सम्पत्ति तथा अन्य सरकारी सम्पत्तीको सुरक्षा र संरक्षण, स्थानीय स्तरमा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको सुरक्षा, स्थानीय बजार तथा पार्किङ स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन, सरसफाई, न्यायिक समितिको निर्णय कार्यान्वयन, सरकारी जग्गा र सम्पत्तिको संरक्षण, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी खोजी, उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना, छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण जस्ता क्षेत्रहरूमा परिचालन गर्न आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिका प्रहरीको गठन, सँचालन र व्यवस्थापन गर्न आवश्यक तयारी गरिनेछ । गाउँपालिका प्रहरी सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्डको निर्माण र कार्यान्वयन गरिनेछ ।

स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन तथा मानव सँसाधन विकास:

२१७. स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति मापदण्ड, सेवा शर्तको तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२१८. संविधानको धारा ३०२ को उपधारा २ बमोजिम समायोजन भएका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन, उपयोग, सम्भार र समन्वयको लागि प्रभावकारी व्यवस्था गरिनेछ ।
२१९. कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन लागु गरिएको “बैज्ञानिक प्रोत्साहन प्रणाली”लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२२०. सबै कर्मचारीहरूलाई सेवा जीवनको सुरक्षाको प्रत्याभुती दिन सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गरिनेछ ।
२२१. कर्मचारीहरूलाई कार्य सम्पादनको आधारमा दण्ड र पुरस्कृत गरिनेछ ।
२२२. संविधान र कानूनद्वारा प्राप्त अधिकारको प्रयोग र कर्तव्य पालनाका लागि आवश्यक मानव श्रोतको वैज्ञानिक र तथ्यपरक विश्लेषण गरी संगठन अध्ययन गरी संगठन संरचना र जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइने छ ।
२२३. कर्मचारीहरूको क्षमता विकासको लागि तालिम संचालन गरिनेछ ।

संस्थागत क्षमता विकास:

२२४. संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, जिल्ला स्थित विभिन्न कार्यालय, विषयगत शाखाहरू तथा वडा कार्यालयहरू बीच सहकार्य र सौहार्दता कायम गरी बस्तु, सेवा तथा विकास आयोजनाहरूलाई समन्वयात्मक परिपूरण र परिपोषण गरिनेछ ।
२२५. गाउँपालिकाको सिमानाको बैज्ञानिक नापजाँच गराइनेछ । निरन्दीखोला वरिक्त भू-भाग बौदीकाली गाउँपालिकामा समावेश गर्न संघीय सरकार समक्ष पेश गरिनेछ ।

२२६. सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको लागि आचार संहिताको तयार गरी कठोरतापूर्वक कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२२७. सार्वजनिक सेवा तथा सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता, मितव्ययीता र प्रभावकारीता अभिवृद्धि गरिनेछ । सेवा प्रवाह प्रक्रियामा सरलीकरण र सेवामा सर्वसाधारण जनताको पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ ।
२२८. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि गर्न प्रविधिमैत्री तालिम प्रदान गरिनेछ ।
२२९. जनताको राय सुझाव ग्रहण गर्न, गुनासो सुन्न र जवाफदेहिता बहन गर्नका लागि गाउँपालिकासंग बौदीकालीबासी सर्वसाधारणहरूको सोझो सम्पर्कको उपयुक्त सरल संयन्त्रको विकास गरिनेछ ।
२३०. सेवाग्राहीहरूलाई गुणस्तरीय र सहज सेवा प्रदान गर्नका लागि सेवाग्राहीमैत्री बडा कार्यालयको घोषणा गर्ने नीति ल्याइनेछ । जसका लागि अभिलेख व्यवस्थापनको अवस्था, राजस्व संकलन र दाखिला, विवादहरूको निरूपणमा कार्यकुशलताको प्रयोग, जनप्रतिनिधि-जनता विचको सम्बन्ध जस्ता सुचकहरू प्रयोग गरिनेछ ।
२३१. गाउँपालिकाको कार्य प्रणालीलाई सुरक्षित, पारदर्शी र थप व्यवस्थित बनाउन बडा कार्यालयहरूमा समेत क्रमशः CCTV र ईन्टरनेट प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ । बडास्तरबाट संकलन हुने राजस्वलाई Intranet Computer System

को माध्यमवाट गाउँपालिकाको केन्द्रिकृत प्रणालीमा आवद्ध गराउने कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।

२३२. अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यक्रमलाई थप ब्यबस्थित बनाईनेछ ।
२३३. गाउँपालिका वा मातहतका कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने अफिस उपकरण, स्टेशनरी तथा मेशिनरी सामानहरू खरिद गर्दा गुणस्तर चिन्ह प्राप्त र ग्यारेन्टी भएका सामानहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ साथै स्वदेशी उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
२३४. कार्यालयमा भएका साधन मेशिन उपकरणहरूको समयमानै नियमित मर्मत सम्भार गर्ने, अधिकतम परिचालन गर्ने र स्रोत अभिवृद्धिमा समेत प्रयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
२३५. गाउँपालिका र वडा कार्यालयबाट समेत आयोजना हुने सभा, बैठकलाई मितव्ययी र छरितो बनाईनेछ ।

राजस्व परिचालन, श्रोत अभिवृद्धि र व्यवस्थापन:

२३६. कोभिड १९ को महामारीको कारण आएको संकटको कारण आगामी आर्थिक वर्षमा कुनै पनि करका दरहरूमा बृद्धि नगर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । अधिकारक्षेत्रभित्रका करका दायराहरू विस्तार गरिनेछ ।
२३७. प्रत्येक बर्ष भाद्र १ देखी ७ सम्म कर जागरण कार्यक्रम संचालन गर्ने तथा राजस्व संकलन कार्यलाई ब्यवस्थित गरी वडा कार्यालयहरू बाटै कर, शुल्क दस्तुर संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

२३८. वार्षिक पेशा व्यवसाय कर र घर बहाल कर असुली कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन वडा समिति र टोल विकास संस्थाहरूलाई परिचालन तथा जिम्मेवार बनाउने नीति लिईने छ ।
२३९. अपाङ्ग, असहाय, अशक्त, दैवी प्रकोप पीडित, द्वन्द्व पीडित, जेष्ठ नागरिकहरूलाई वडा कार्यालय तथा गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयवाट गरिने सिफारिसहरू कानून बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी निःशुल्क गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
२४०. श्रोत परिचालन र व्यवस्थापनमा बौदीकाली गाउँपालिकालाई सक्षम र आत्मनिर्भर बनाउन, प्रचलित कानून बमोजिम लगाउन सकिने राजश्वका सबै श्रोतहरूको वस्तुपरक पहिचान, विश्लेषण, प्रक्षेपण समतामुलक, प्रगतिशिल र न्यायपूर्ण बनाई राजश्वको दायरा बृद्धि गरिनेछ ।
२४१. कुनै पनि योजनाहरूको सम्झौता गर्नु अगावै उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूले आफुले बुझाउनु पर्ने सम्पत्ति कर, व्यवसाय कर र बहाल कर चुक्ता गरी त्यसको प्रमाणित कागजात सँलग्न राख्नुपर्ने कार्यलाई अनिवार्य गरिनेछ । सो योजनाबाट लाभान्वित उपोक्ताहरूलाई त्यस्ता कर शुल्क तिर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
२४२. सँघीय तथा प्रादेशिक कानूनको अधीनमा रही सम्पत्ती कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क तथा दस्तुर, व्यवसाय कर, मालपोत, मनोरञ्जन करलाई थप बैज्ञानिक बनाईनेछ ।

२४३. ढुङ्गा, गिटी, वालुवा, माटो, स्लेट ढुङ्गा आदी प्राकृतिक तथा खानीजन्य बस्तुको विक्रि तथा निकासीलाई ब्यबस्थित गरिनेछ ।
२४४. आर्थिक बर्ष २०७८/७९ देखी अनिवार्य रूपमा सम्पत्ति कर प्रणाली लागु गरिनेछ ।
२४५. बौदीकाली गाउँपालिकालाई तिर्नु वा बुझाउनु पर्ने राजश्व, रोयल्टी, सेवा शुल्क वा दस्तुर तोकिएको समयमा नबुझाउने जुनसुकै ब्यक्ति/संस्था/निर्माण व्यवसायीहरूलाई कालोसुचीमा राखी कानून अनुसार कारवाही गरिनेछ ।

वित्तिय पारदर्शिता र उत्तरदायित्व:

२४६. चालु आर्थिक बर्षमा तय भएको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम कोभिड १९ को महामारीको कारण रोकिए पनि सार्वजनिक सेवाको गुणस्तर, कार्य शैली र व्यवहारको लेखाजोखा गर्न सार्वजनिक सुनुवाई सार्वजनिक परिक्षण जस्ता विधि तथा औजारहरूको पुर्ण प्रयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
२४७. सुशासन पारदर्शिता र जवाफदेहितामा अभिवृद्धि गराउन गाउँपालिकाले लिएको समग्र नीति र संचालित कार्यक्रम आयोजनाले पारेको सामाजिक प्रभावको लेखाजोखा गर्ने गरी सामाजिक परीक्षण र सबै आयोजना कार्यक्रमहरूमा सार्वजनिक परीक्षण र वडाक्षेत्रगत रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गरिनेछ ।
२४८. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, जानकारी, सन्देश र अनुरोध गाउँपालिका वासीहरूलाई मोवाइल एप्स मार्फत् हात हातमा उपलब्ध गराउने र

बौदीकालीवासीहरूको सुझाव सल्लाह ग्रहण गरी नागरिकको अभिमतलाई सम्मान गर्न मोवाइल एप्सको विकास र प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ।

२४९. कार्यालयका सवारी साधन र अफिस उपकरण तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको मितव्ययी ढंगबाट परिचालन गरिनेछ। सवारी साधनहरूको परिचालन मितव्ययी र व्यवस्थित बनाउन सवारी साधन चलानी गर्नुपर्ने ब्यबस्था गरिनेछ। पदाधिकारी र कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराइने सवारी साधन परिचालनलाई व्यवस्थित बनाइनेछ। सवारी पाशलाई अनिवार्य गराइनेछ। यसको अनुगमनको लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय र नेपाल प्रहरीसँग सहकार्य गरिनेछ।

२५०. आन्तरिक लेखा परीक्षण पद्धतिलाई प्रभावकारी बनाइने छ। बेरुजू हुन नदिने र रीतपूर्वकको फर्छ्यौट कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ। असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कठोरतापूर्वक असुल उपर गरिनेछ।

२५१. गाउँपालिकाबाट कार्यान्वयन हुने योजना कार्यक्रमहरूमा वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि निर्माण तथा खरिद प्रक्रियालाई वढि प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन सार्वजनिक खरिद ऐन बमोजिम विद्युतीय प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ।

ईलाका प्रशासन कार्यालय, मालपोत तथा नापी कार्यालयको स्थापना:

२५२. नेपालको संविधानले स्थानीय तहलाई दिएको अधिकार प्रयोग गर्नको लागी आर्थिक बर्ष २०७८/७९ भित्र गाउँपालिका भित्र मालपोत सेवा केन्द्र तथा नापी कार्यालय स्थापना गर्नको लागि संघीय सरकारसँग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ

। त्यसै गरी इलाका प्रशासन कार्यालयको स्थापनाको लागी जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गृह मन्त्रालय तथा सरोकारवालाहरूसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण:

२५३. गाउँकार्यपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय तथा सबै विषयगत शाखाहरूले प्रवाह गरेको सार्वजनिक सेवाबाट जनताका चाहना र आवश्यकताहरूको परिपुर्ती भए नभएको बारे कम्तीमा बर्षमा १ पटक नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

अन्य क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू:

न्यायिक समितिको क्षमता विकास र मध्यस्थता व्यवस्थापन:

२५४. न्यायिक समितिको क्षमता विकास गरी न्याय सम्पादनलाई छिटो र प्रभावकारी बनाउने नीति अवलम्बन गरिने छ । न्यायिक समितिको निर्णय कार्यान्वयनको लागी उपयुक्त संयन्त्रको निर्माण गरिनेछ ।

२५५. न्यायिक समिति र मध्यस्थता सम्बन्धि सीप तालिम र ज्ञान अभिवृद्धि सम्बन्धि कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।

२५६. न्यायीक समितिको लागि व्यवस्थित ईजलास र सचिवालयको निर्माणलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

स्थानीय बजार व्यवस्थापन:

२५७. स्थानीय ब्यापार, वस्तुको माग र आपूर्तिको अनुगमन, उपभोक्ता अधिका र हित प्रबर्द्धन गर्न बजार तथा हाट बजारको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२५८. स्थानीय बस्तुहरूको उत्पादन, आपूर्ति तथा निकासी प्रक्षेपण गरी मुल्य निर्धारण गरिनेछ । स्थानीय बजार व्यवस्थापनको लागि उद्योग बाणिज्य संघ/संस्थाहरूसँग सहकार्यमा काम गरिनेछ ।
२५९. स्थानीय बस्तु तथा सेवा ब्यापारको मुल्य तथा गुणस्तरको अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ। स्थानीय स्तरका व्यापारिक फर्मको दर्ता, अनुमति, नविकरण, खारेजी, अनुगमन र नियमन प्रभावकारी बनाईनेछ ।
२६०. निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य गरी स्थानीय बजार प्रबर्द्धन, सहजीकरण र नियमन गरिनेछ ।

स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख संकलन/व्यवस्थापन:

२६१. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलनलाई बैज्ञानिक बनाई विकासका हरेक क्षेत्रमा आवद्ध गरिनेछ । आगामी बर्ष अद्यावधिकको कार्य गरिनेछ ।
२६२. ब्यक्तिगत घटना दर्ताको अभिलेख तथा पञ्जीकरण व्यवस्थापनलाई विद्युतिय प्रणालीमा आवद्ध गरिएको छ । त्यसलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
२६३. नेपाल सरकार तथा विश्व बैंक बीच भएको ऋण सम्झौता बमोजिम लागु भएको गाउँपालिकामा सामाजिक सुरक्षा तथा ब्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना संचालनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

उपभोक्ता समितिको परिचालन तथा अनुगमन:

२६४. उपभोक्ता समितिमार्फत गर्ने भनी खरिद विधि छनौट भएका योजनाहरूको कार्यान्वयनको लागि उपभोक्ता समितिको गठन, परिचालन र कार्यान्वयनको लागी समयतालिका निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२६५. कावु भित्रको परिस्थितिमा पनि सम्झौता बमोजिम कार्य सम्पन्न नगर्ने, सरकारी सम्पत्तिको हानि नोकसानी वा दुरुपयोग गर्ने उपभोक्ता समितिहरूलाई कालोसूचीमा राखिनेछ ।

कोभिड १९ लगायतका महामारीको ब्यबस्थापन:

२६६. कोभिड १९ को विश्वव्यापी संक्रमणको कारणवाट उत्पन्न असहज परिस्थिति तत्काल सामान्य अवस्थामा आउन सक्ने नदेखिएकोले यसको असरलाई न्युनीकरण गर्दै जनजीवन नियमित गर्ने विषयलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
२६७. कोभिड अस्थायी अस्पतालको लागी आवश्यक औजार उपकरण र जनशक्तिको ब्यबस्थापन गरिनेछ ।
२६८. महामारीको यस विषम परिस्थितिलाई सम्बोधन गर्न गाउँपालिकाले प्राथमिकता परिवर्तन गरी सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य र सरसफाई जस्ता क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
२६९. हाल अभ्यासमा रहेको योजना तर्जुमा विधि र प्रक्रिया अनुरूप गाउँटोल भेलाको आयोजना गर्न स्वास्थ्यका दृष्टिकोणले जोखिमपूर्ण हुने भएकोले नागरिक सहभागिताका वैकल्पिक विधिहरू प्रयोग गर्न जोड दिईनेछ ।

२७०. आर्थिक रूपले अति विपन्न श्रमिक तथा मजदुरलाई रोजगारी उपलब्ध गराउन श्रममुलक प्रविधिको प्रयोग गरी कार्यान्वयन गरिने योजना छनौटमा प्राथमिकता दिईनेछ ।
२७१. कोभिड १९ को ब्यबस्थापनमा खटिने स्वास्थ्यकर्मी तथा जनशक्तिलाई स्वास्थ्य सुरक्षा सामाग्रीहरुको अभाव नहुने गरि व्यवस्थापन गरिनेछ । कानुन बमोजिम जोखिम भन्ना उपलब्ध गराईनेछ ।

आदरणीय गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

२७२. मैले प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट बौदीकालीवासी जनताका आधारभुत आवश्यकताहरु क्रमशः पूर्ती हुँदै जाने विश्वास लिएको छु । साथै सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारीता एवं गुणस्तर अभिवृद्धि हुने विश्वास पनि लिएको छु । सामाजिक र आर्थिक क्षेत्रहरुमा निर्माण र नवनिर्माणले तिव्रता पाई जनताको आर्थिक र सामाजिक क्षेत्रमा सकारात्मक परिवर्तन हुने मेरो विश्वास छ । मैले यस नीति तथा कार्यक्रमलाई सोच र व्यवहार परिवर्तनको आधारको रूपमा प्रस्तुत गरेको छु । साथै कोरोनाको संक्रमण ब्यबस्थापन र अन्य प्राकृतिक प्रकोप र त्यसबाट श्रृजना हुनसक्ने समस्याहरु माथी विजय प्राप्त गर्न महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने विश्वास समेत गरेको छु ।
२७३. अन्त्यमा यो नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सबै पक्षको पुर्ण सहयोग रहने अपेक्षा समेत गरेको छु । नीति तथा कार्यक्रम तयारीको क्रममा रचनात्मक सुझाव र सल्लाह उपलब्ध गराउने सम्पुर्ण राजनीतिक दल, संघसंस्था एवं

बौदीकालीवासीहरु प्रति कृतज्ञ छु । साथै सबै जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुमा
धन्यवाद समेत ज्ञापन गर्दछु ।

२७४. बौदीकाली तथा बौदीकालीवासीको जय होस । धन्यवाद ।